

**Stezka
korunami
stromů**
Krkonoše

ŚCIEŻKA W KORONACH DRZEW KARKONOSZE

Co w Ścieżce w koronach drzew Karkonosze jest tak wyjątkowego, że warto się ją odwiedzić

Ścieżka pokaże Ci las, który ledwie znasz. Teren pod poziomą kładką od wejścia na Ścieżkę szybko opada, po 100 metrach od wejścia wznosi się jednakże na wysokość ponad 23 metrów nad ziemią. Droga nadal jednak prowadzi po równym terenie. Będą Cię otaczać osiemdziesięcioletnie stare drzewa – świerki, jodły i buki – Ty zaś będziesz spoglądać w ich korony, jakbyś był ptakiem i leciał pośród nich. Wieża zaprowadzi Cię aż na szczyty największych drzew, które rosną wokół. Na Ścieżce dowiesz się czegoś ciekawego o „pięknym” miejscowym lesie, a z podziemnej wystawy czegoś ciekawego o glebie. Na tablicach informacyjnych jest niewiele. Głównie znajdują się na nich zdjęcia. Ścieżka w koronach drzew Karkonosze to nietuzinkowa ścieżka dydaktyczna, która zaprowadzi Cię tam, gdzie normalnie się nie dostaniesz, pokaże to, czego normalnie nie zobaczysz.

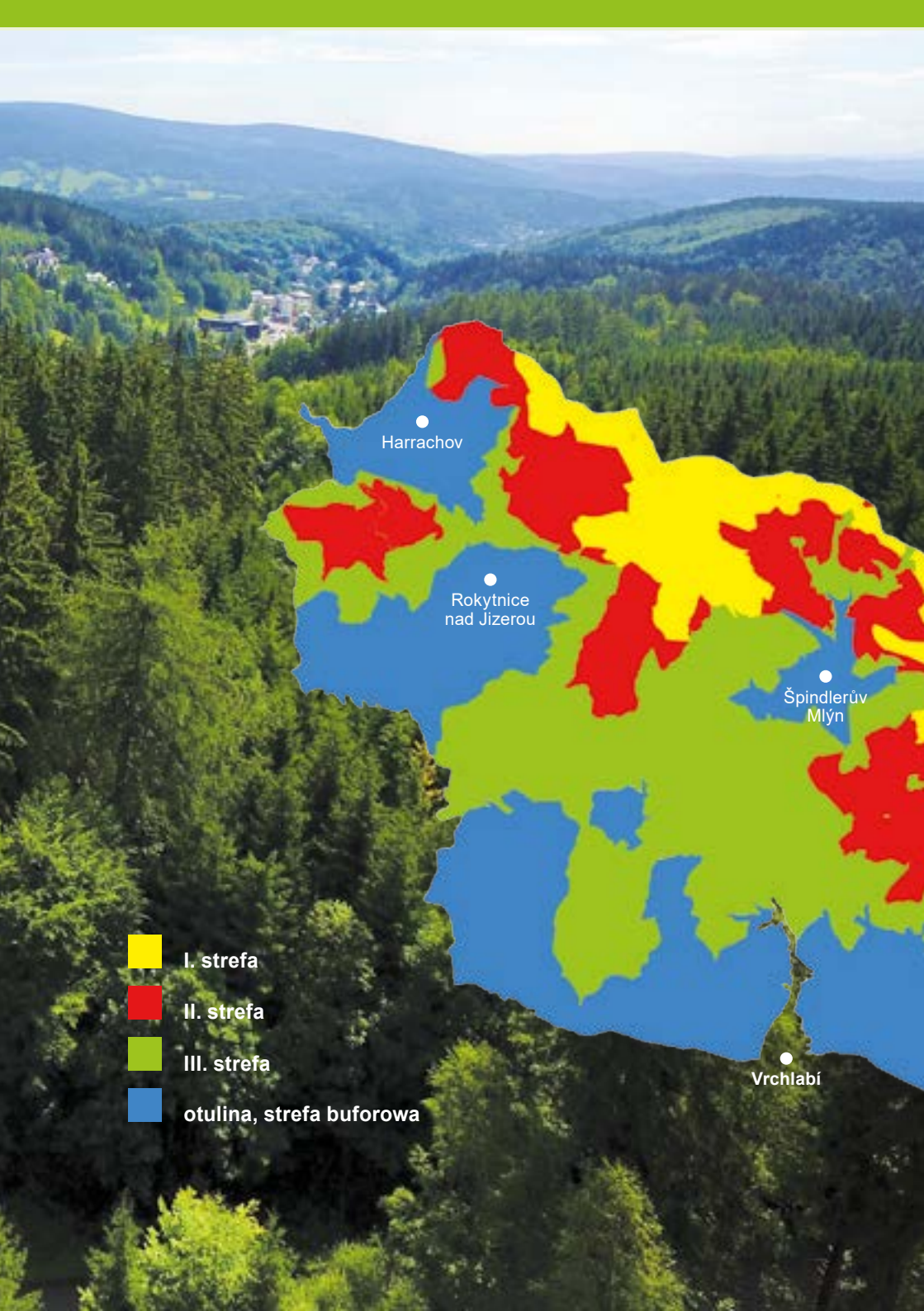
Dlaczego Zarząd nad Karkonoskim Parkiem Narodowym jest partnerem Ścieżki w koronach drzew Karkonosze

Ścieżka może być dużą pomocą dla Karkonoszy. Przyciąga ludzi w miejsce, w którym nie przeszkadza, że jest ich sporo. Na grzbiety karkonoskie, przede wszystkim na Śnieżkę i do źródeł rzeki Łaby, co roku wchodzi około trzech milionów ludzi.¹ To właśnie tam ludzie stanowią największe zagrożenie dla przyrody. Rośliny mają krótki czas na wzrost, ponieważ jest tam stale zimno. Jest to intensywnie odwiedzany niewielki teren, a każde zejście poza szlak przyroda musi odrabiać przez długi czas (a takich zejść ze szlaku jest sporo!). Zarząd nad KRNAP nie wyprasza gości z gór – goście przyjeżdżają do Karkonoszy przecież dłużej, niż w górach istnieje park narodowy. Zarząd nad KRNAP chce, by ludzie korzystali z gór i ich przyrody, ale również by ich przy tej okazji nie niszczyli (góry, szlachetne rośliny i zwierzęta zamieszkały tutaj znacznie wcześniej, niż ludzie).

Ścieżka stanowi dla turystów sporą pokusę. Znajduje się w miejscu, w którym tłumy ludzi nie stanowią takiego zagrożenia dla przyrody, jak na górskich grzbietach². Zarząd nad KRNAP ma ogromne możliwości na Ścieżce powiedzieć turystom coś ciekawego. Na przykład to, że w Karkonoszach podejmowane są działania zmierzające do regeneracji „pięknych” lasów, podobnych do tych, które tutaj nadal by były, gdyby ich ludzie nie wykorzystali.

1) Co roku do Karkonoszy przyjeżdża około 2–3 milionów ludzi, którzy przeciętnie spędzają tutaj 3 dni, co daje około 6 milionów osobodób. Prawie połowa z nich przyjeżdża zimą na trasy narciarskie i przyroda parku narodowego nie specjalnie ich interesuje. Karkonoską przyrodę odwiedza poza sezonem zimowym właśnie te 3 miliony ludzi. Większość z nich wybiera się przede wszystkim na grzbiety górskie. Są one w ten sposób przeludnione a ryzyko zniszczenia delikatnej przyrody jest wysokie.

2) Turyści, którzy przestrzegają zasad i nie robią tego, czego robić nie powinni, nie niszczą przyrody. Zawsze jednak znajdzie się kilka osób, które robią co chcą, bez względu na innych. Dobrze to znasz, zawsze w terenie zabudowanym znajdzie się ktoś, kto przekroczy prędkość 50 km/h, nawet jeśli wie, że nie powinien.

Dlaczego Ścieżka w koronach drzew Karkonosze jest właśnie nad Jańskimi Łaźniami

Jest kilka powodów, dla których Ścieżka znajduje się właśnie nad Jańskimi Łaźniami.

1. Las wokół Ścieżki jest na prawdę piękny.
2. Sama Ścieżka nie leży na terenie Karkonoskiego Parku Narodowego, ale dokładnie obok, w pasie ochronnym parku, który przeznaczony jest dla podobnych przedsięwzięć turystycznych.
3. Okolica oferuje bogatą infrastrukturę – parkingi, hotele, restauracje – by uniknąć konieczności obciążania tymi usługami przyrody. Co więcej, Jańskie Łaźnie przygotowane są na przyjęcie tłumów turystów.
4. Ścieżka znajduje się przy Jańskich Łaźniach, gdzie z leczenia korzystają ludzie ze schorzeniami układu ruchu i często poruszają się również na wózkach. Wszystkie ścieżki, które zbudowała firma Erlebnis Akademie, posiadają bezbarierowy dostęp. Umożliwić ludziom, którzy nie mogą sobie zbyt łatwo dostać się do koron drzew, to coś na prawdę niezwykłego.

- I. strefa
- II. strefa
- III. strefa
- otulina, strefa buforowa

Ścieżka w koronach drzew Karkonosze

Sněžka

Pec pod Sněžkou

Jańské Lázně

Svoboda nad Úpou

Vrchlabí

Harrachov

Rokytnice nad Jizerou

Špindlerův Mlýn

Jak budowano Ścieżkę?

Szybko i długo. Około 5 lat trwało uzyskanie wszystkich niezbędnych pozwoleń budowlanych dla tak wyjątkowego projektu, jakim jest Ścieżka w koronach drzew Karkonosze. W tym czasie niemiecki architekt Josef Ströger zaprojektował całą budowę a projektanci opracowali jego projekt. Jesienią 2016 roku w lesie u Hoffamnovy boudy [pod budą Hoffmana] wycięli 28 drzew, wtedy do lasu mógł wkroczyć ciężki sprzęt budowlany.

Koparka wykarczowała drzewa i zgarnęła glebę z miejsc, którymi miały się dostać do lasu ciężkie dźwigi. Budowlańcy rozłożyli tam specjalny dywan, na który nasypali gruby żwir i położyli na nim płyty betonowe

Jeszcze jesienią wykopali dziury pod betonowe podstawy i fundament pod podziemną wystawę pod wieżą, a przed pierwszym śniegiem wylali fundamenty betonowe i pozostawili do zastygnięcia na zimę

Zimą przygotowywano w Austrii drewniane elementy Ścieżki. Wykonane są z wyjątkowego rodzaju drzewa, krewnego jodły – z jodły Douglassa. W Czechach nie jest znana, ale dla tego rodzaju budowlany jest odpowiednia. Jest wytrzymała i niepalna. Chodniki wykonane są z modrzewiowych belek

Wiosną, gdy stopniał śnieg, samochody zaczęły zwozić wszystkie elementy na miejsce, zaś czeskie, niemieckie i austriackie firmy rozpoczęły ich składanie na miejscu jak wielką układankę

Słupy nośne wieży mają długość 45 metrów. Każdy słup wykonany jest z jednej, ogromnej belki z jodły Douglassa, sklejony z kilku legarów, obłożony zewnętrznymi deskami drewnianymi i blachą, która chroni drzewo przed deszczem. Zostały przywiezione z Austrii specjalnymi ciągnikami, które miały niezależnie sterowane tylnej naczepy

Po 67 dniach od montażu, w niedzielę 2. lipca 2017 roku uroczyście Ścieżkę otworzył wojewoda Kraju Kralowohradeckiego kraje Jiří Štěpán i architekt Josef Ströger

BOX

Ścieżka została wybudowana z 1900 m³ drzewa. Elementy drewniane w żaden sposób nie są zabezpieczone przed grzybami niszczącymi drewno lub innymi szkodnikami. Żywotność szacowana jest na około 25 lat. Fundament Ścieżki stanowi 115 płyt. Budowlańcy wybudowali 75 mikropali do kotwienia ścieżki i wieży, o łącznej długości 400 m. Na poręcz użyto 20,3 km drutu ze stali nierdzewnej. Na Ścieżce dostępne jest lokalne, bezpłatne Wi-Fi. Cała Ścieżka w pełni posiada bezbarierowy dostęp.

Ok. 200x powiększony model ślimaka *Cochlodina dubiosa corcontica* przed wejściem

Ślimak *Cochlodina dubiosa corcontica* – ślimak, którego spotkacie tylko tutaj

Mały ślimak *Cochlodina dubiosa corcontica* to prawdziwy skarb Karkonoszy, ponieważ żyje tylko tutaj. Najwięcej tych ślimaków żyje w „pięknych” lasach, około 2 km na wschód od Ścieżki. Jego muszla w rzeczywistości ma tylko 12 mm długości. Jest na prawdę niepozorny – zoolog Jaroslav Brabenec odkrył go dopiero w 1967 roku. Karkonoski Park Narodowy znajduje się w Karkonoszach dlatego, że znajdują się tutaj gatunki roślin i zwierząt niespotykane nigdzie indziej na świecie. Z programu Zarządu nad KRANP Tajemniczy *Cochlodina dubiosa corcontica* można dowiedzieć się więcej na przykład o tym, dlaczego zobaczycie go poruszającego się po pniu drzewa tylko w górę, nigdy w dół. Lub dlaczego potrafi kopulować 24 godziny w jednym kawałku.

To on – endemiczny ślimak *Cochlodina dubiosa corcontica*

Tabliczki z lornetkami

Na Ścieżce znajduje się na poręczy 40 szklanych tabliczek z lornetkami. Są zupełnie niepozorne, a dowiesz się z nich sporo ciekawostek o otaczającym lesie.

Na przykład tego, gdzie się podzieliło całe drewno z lasów karkonoskich. Albo na przykład, kto karmi las i dlaczego jest u nas tak mało jodeł (nawet jeśli nie powinno być ich wiele więcej). Celem tabliczek nie jest głęboka, kompleksowa, pouczająca i złożona informacja o lesie.

Raczej przypominają swoim charakterem opowiadania miejscowego leśnika, który pokazuje las i z którego jest dumny, a może nawet Cię czymś zaskoczy.

A ponieważ jego słuchacze zwykle nie są znawcami lasu i czasami pomylą świerk z jodłą, przymocowaliśmy do poręczy lornetki. Podobnie jak wtedy, gdy przewodnik pokazuje o czym opowiada, lornetki pokazują to, co opisują tabliczki. Ścieżkę odwiedzają mali i duzi, dlatego jedna lornetka jest nad poręczą a druga pod nią.

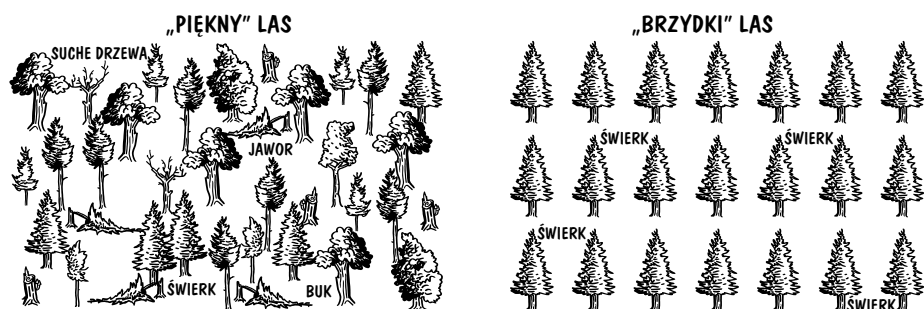
Lornetki są jak wskaźniki. To, co opisujemy na tabliczkach, widoczne jest przez lornetkę

„Piękny” i „brzydki” las

Trzy punkty widokowe na las wyjaśniają, co to jest „piękny” i „brzydki” las. Na każdym punkcie znajdują się trzy tabliczki. Na pierwszym zobaczysz, jak odróżnić od siebie obydwie lasy. Na drugim porównasz ich wady i zalety. Trzecia, ostatnia tabliczka, to prosta gra. Wokół pierwszego punktu znajduje się wnętrze „pięknego” lasu. Z drugiej zobaczysz z niego Jańskie Łaźnie i grzbiet Rýchor. W zasięgu ręki są piękne jodły na trzecim przystanku. Znajduje się tam również stonoga, nieszkodliwe zwierzątko poruszające się po ściółce leśnej. W rzeczywistości ma 2 cm długości. Ta nasza jest około 100× większa.

„Piękny” las – różnorodność jest dobra

W „pięknym” lesie, na wysokości około 780 metrów nad poziomem morza, na której znajduje się karkonoska Ścieżka, rosną różne gatunki drzew, roślin, grzybów, żyje również wiele gatunków zwierząt. To jednocześnie ogród botaniczny i zoologiczny.

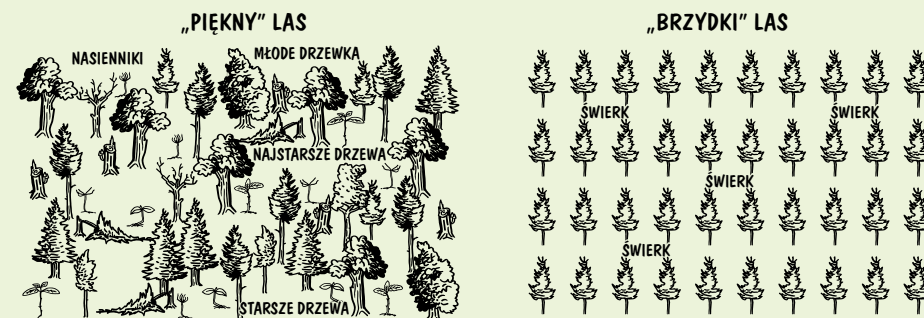
„Piękny” las przynosi wiele korzyści. Jeśli w lesie, w którym rosną świerki, jodły, buki, jawory i inne drzewa, kornik zaatakuje świerki i zniszczy je, z pewnością przez kilka lat świerków nie będzie widać, ale wciąż pozostaną inne drzewa. Jeśli opady śnieżne

połamią wyrosłe buki, nadal coś będzie tam rosnąć. Z drugiej strony, jeśli wykarzuje się w pięknym lesie wyrosłe drzewa, pozostanie sporo gałęzi i odpadów. Drzew będzie niewiele, ponieważ w „pięknym” lesie są również młodsze pokolenia, z których skorzystają drwale dopiero za kilka lat, gdy wyrosną. „Piękny” las jest jak lodówka, w której są warzywa, boczek i sernik. Z pewnością nie jesz wszystkiego na raz, ale wybierasz i stopniowo jesz to, na co masz ochotę.

„Piękny” las – Młodzi i starzy mają w nim swoje miejsce

W „pięknym” lesie znajdują się wszystkie pokolenia drzew, od najmniejszych siewek aż po starzejące się i umierające drzewa. W „pięknym” lesie pomiędzy dorosłymi drzewami jest niewiele miejsca, ponieważ wypełniają je młodsze drzewa. Z pewnością gorzej chodzi się po „pięknym” lesie, ponieważ wszędzie coś przeszkadza, ale taki las z kolei wiele wytrzyma. Kiedy wieje silny wiatr, zpowalnia go gęste zalesienie, które uniemożliwia mu przedostanie się do największych koron drzew, łamać je i przewracać. Gęsty las podnosi wiatr ponad korony drzew, ten zaś mu nie zaszkodzi. W „pięknym” lesie drwale wybierają tylko te największe drzewa i wycinają je. Dlaczego mieliby wycinać małe drzewka, prawda? Wykorzystany „piękny” las nigdy nie jest całkowicie wycięty i jest stale żywym lasem. Znikają jedynie najstarsze pokolenia drzew.

„Piękny las” – martwe drewno – żywy(i) las

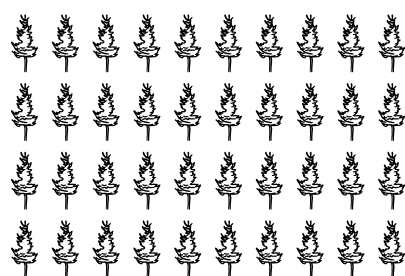
Martwe drewno, a więc połamane gałęzie, pniaki, przewrócone drzewa zaatakowane są przez grzyby rozkładające drewno. Jest ogromnym magazynem składników odżywczych, które uwalniane są bardzo powoli. To jak lodówka, z której bierzesz tyle, ile zjesz na kolację. Dzięki tym składnikom, które są w glebie, „piękny” las również sam się regeneruje. Dorosłe drzewa dają ziarna, te zaś mają wystarczającą ilość składników odżywczych do tego, by założyć nowe pokolenie drzew. Martwe drewno żywi żywe drzewa, a dzięki temu las jest żywy.

W „pięknym” lesie na jeden hektar powinno przypadać około 60 m³ martwego drewna. To około 60 suchych dojrzałych świerków! Ci bardziej dociekliwi z was będą twierdzić, że martwe drewno tak naprawdę wcale nie jest martwe. To prawda. Na martwym drewnie rośnie wiele grzybów, owadów, mchu oraz innych organizmów, których nie lubi żywe drzewo. W lesie z martwym drewnem żyje około 80 % więcej gatunków wszystkich co możliwe, niż w lesie bez martwego drewna. Gdyby leśnicy chcieli na prawdę żywy las, po prostu muszą w nim być suche drzewa.

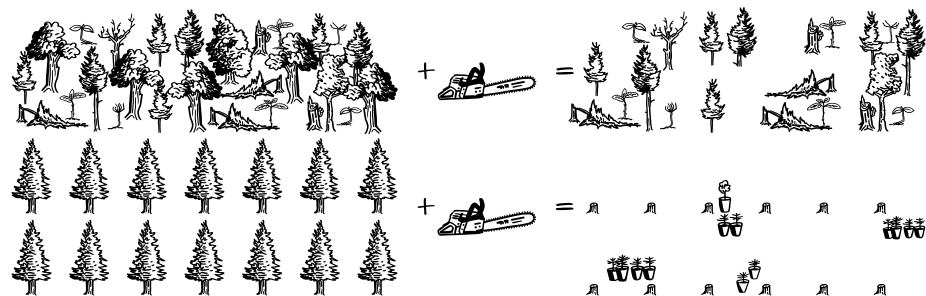
„PIĘKNY” LAS

„BRZYDKI” LAS

Jeśli leśnik będzie działał w „pięknym” lesie, może w nim wycinać tylko wybrane, najlepsze drzewa. Z lasu ostrożnie powinien je wyciągać koń. Chore i suche drzewa powinien pozostawić w niedostępnych miejscach. Drzewa, które mają się najlepiej, dają lepsze nasiona, a las dzięki martwemu drewnu będzie się sam regenerować.

Na pierwszy rzut oka wydawać by się mogło, że z „pięknego” lasu nie będzie tyle pieniędzy, co z „brzydkiego”. To może być prawda, ale nie musi. Do „brzydkiego” lasu, w którym są wszystkie drzewa takie same, może wjechać wielki kombajn w drzewa i wszystkie na raz wykarczować i wywieźć. Jeśli jednak leśnik nie pozostawi wystarczającej ilości martwego drewna na polanie (a dlaczego miałby pozostawić, skoro

wszystkie drzewa w „brzydkim” lesie są tak samo stare, nie ma wśród nich starszego drzewa, które by usychało), spadnie ilość substancji odżywczych, „brzydki” las będzie coraz słabszy i gorzej będzie się regenerować. Taką polanę również trzeba będzie zalesić. To oznacza, że na 1 hektarze trzeba będzie nasadzić około 3000 małych drzewek. W 2017 taki mały świerk lub mały buk kosztował 5–10 CZK, jodełka 15 CZK. O małe drzewka trzeba dbać – wycinać trawę wokół nich, by ich nie zadusiła, trzeba wokół nich zrobić mały płotek, by jelenie i sarny ich nie oskubały. Jeśli las będzie tylko świerkowy, zagraża mu kornik³, który go zaatakuje i zniszczy. W starszym lesie jednowiekowym brakuje niższych drzew, które chornią las przed silnym wiatrem. Z tak zarządzanego lasu z pewnością leśnik jednorazowo zarobi sporo pieniędzy w roku, ale musi ich również sporo zainwestować w trakcie wzrostu lasu.

„PIĘKNY” LAS

+5 € MNIEJ DREWNA, -1 € USZKODZENIE PRZEZ KORNIKA
-1 € USZKODZENIE PRZEZ POGODĘ, 0 € DROGIE SADZONKI
+ 3 € SUBSTANCJE ODŻYWCZE Z MARTWEGO DREWNA

JAKI JEST ZYSK?

„BRZYDKI” LAS

+10 € MNIEJ DREWNA, -3 € USZKODZENIE PRZEZ KORNIKA
-3 € USZKODZENIE PRZEZ POGODĘ, -2 € DROGIE SADZONKI
+ 1 € SUBSTANCJE ODŻYWCZE Z MARTWEGO DREWNA

JAKI JEST ZYSK?

BOX

Teren pod poziomym chodnikiem Ścieżki szybko opada aż do wysokości 23,8 metrów pod nią. Zanim dostaniesz się do wieży, pokonasz 440 metrów i zanurzysz się pod nią. Następnie wejdiesz na jej szczyt, pokonując kolejnych 890 metrów. Jeśli nie skrócisz sobie drogi (i nie przyspieszysz) zjeżdżalnią, pokonasz niecałych kolejnych 800 metrów Ścieżki, zanim dostaniesz się do końcowej poziomej części, na końcu budowli. Ma ona 110 metrów. Bez zjeżdżalni od bramek wejściowych aż do wyjścia pokonasz 2240 metrów. To najdłuższa Ścieżka, którą do 2017 roku wybudowała firma Erlebnis Akademie.

3) Jest kilka gatunków kornika – na przykład kornik sześcioczębny, kornik drukarz i inne. Należy do podrodziny kornikowatych.

Gleba – niewidzialna część lasu

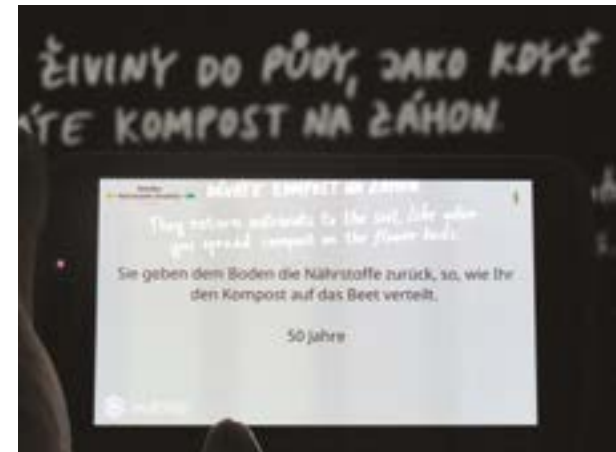
Poziomą kładką dostaniecie się do fundamentów wieży. Jest tam ciemno, brak tam kolorów, z dachu zwisają prawdziwe korzenie, a pod nimi znajduje się sporo tutejszych kamieni i można słyszeć chrzęst. Wygląda to jak pod ziemią wokół Ścieżki – tam również nie ma światła, pcheł nie widać na sobie, dlatego nie muszą być kolorowe. Największy korzeń po środku jest ze świerku, a kamień pod nim to fyllit – prastare błoto, które osadziło się na dnie morza, stopniowo ubiło, ogrzało, stopniało, ostygło i ponownie zakrzepło.

Sama wystawa jest bardzo prosta. Nie zatrzymasz się przy niej dłużej niż na 7 minut. W okresie, kiedy Ścieżkę w ciągu dnia odwiedza 4 000 turystów, na bardziej wymagającej czasowo wystawie ludzie gnietliby się i nikt by z niej nie skorzystał. Ktoś może się uskarżać, że mało się z niej

dowiedział. Tak, to nie jest żadna opasła encyklopedia. To proste i zwięzłe wyjaśnienie, czym jest gleba i kiedy jest żywa. Turysta po odwiedzeniu wystawy powinien się zastanowić nad tym, co się stanie, gdy z gleby zabrane zostaną substancje odżywcze. Proszę się nie obawiać, informacje nie są skomplikowane. Są proste, zmuszają do przemyśleń a momentami są zaskakująco ludzkie. Przy każdym obrazku znajduje się pytanie i odpowiedź. To wystarczy. Nie chcieliśmy nikogo obciążać zbyt wieloma suchymi faktami.

Teksty są w języku czeskim i angielskim. Nie zapominamy o sąsiadach z Polski i Niemiec, dlatego wymyśliliśmy mobilną aplikację tłumaczeniową Multilingua. Kiedy pobierzesz ją na swój smartfon, po skierowaniu obiektywu na panele, teksty z wystawy pojawiają się w języku polskim lub niemieckim. Aplikacja dostępna jest przez QR kod, który znajduje się w kasie Ścieżki lub na bilecie, który otrzyma każdy, kto kupi wejściówkę i nie mówi po czesku.

Aplikacja tłumaczeniowa Multilingua ma około 20 MB i znajduje się pod tym QR kodem.

BOX Wieża Ścieżki ma wysokość 42,7 metrów. Konstrukcja wsparta jest na 12 wygiętych słupach, które nadają wieży kształt kwiatu gencjany, flagowej rośliny Karkonoskiego Parku Narodowego. U podstawy średnica zewnętrzna wynosi 26,7 metrów, średnica szczytu wynosi 40,0 metrów. Wieża zbudowana jest na planie koła, dzięki czemu jest bardzo stabilna i podczas wichury nie wygnie się i nie przewróci. Długość chodnika od podziemi aż na szczyt wynosi 890 m. Podobnie jak pozioma część Ścieżki, również jest bezbarierowa a na jej szczyt dostaną się nawet osoby poruszające się na wózku. Każde piętro wieży ma kawałek poziomego chodnika i osoby poruszające się na wózku oraz rodziny z wózkami mogą odpocząć. Słupy wieży klejone są kilku belek, pokryte blachą i zewnętrznymi drewnianymi deskami. Wykonanie zewnętrznej powierzchni całego słupa byłoby zbyt pracochłonne, pokrycie go jest znacznie korzystniejsze. Słupy wykonane zostały w Austrii, a następnie przywiezione zostały specjalnymi ciągnikami do Karkonoszy. By cały, prawie pięćdziesięciometrowy zestaw mógł przejechać przez ostrzejsze zakręty i ronda, tylna część wyposażona była w zdalne sterowanie niezależne od przedniego ciągnika.

Wieża

Z podziemi karkonoskiego lasu wchodzisz spiralą aż na szczyty tych największych świerków karkonoskich. Te wokół Ścieżki mają około 80 lat i do 35 metrów wysokości. Wieża u szczytu ma zdecydowanie większą średnicę niż przy fundamentach, zatem poszerza się. Dlatego też te najbliższe drzewa zobaczysz z góry jak ze śmigłowca. Wieża prowadzi przez wszystkie piętra roślinne otaczającego lasu – najniższe piętro na powierzchnię ziemi tworzy warstwa mszysta. Ma tylko kilka centymetrów wysokości, ale zamieszkują ją liczne drobne pchełki. Tutaj spotyka się gleba z naziemną częścią lasu, dlatego to właśnie tutaj znajduje się najwięcej gatunków organizmów żywych. Kilka centymetrów wyżej znajduje się warstwa zielna runa. Tutaj zobaczysz wszystko to, co jest większe niż mech, a jednocześnie mniejsze niż małe drzewka. W kolejnym piętrze znajdują się już małe drzewka i krzewy. Może rozpoznasz jodły, które w odróżnieniu od młodych świerków lubią cień. Ich igły są ciemniejsze niż te świerków, a dlatego wzgórze, na których rosły jodły, wyglądały ciemniejsze. Kiedy rozetrzesz kilka jodłowych igieł w dłoniach powinieneś poczuć zapach cytryny. Najdłużej będziesz przebywać w warstwie koron drzew. Nie zobaczysz go nigdzie tak, jak właśnie z wieży tutejszej Ścieżki. Z jej szczytu zobaczysz lasy świerkowe na południowym zboczu góry Černa hora. Tam powodzi się przede wszystkim świerkom, ponieważ jest to już dosyć wysoko nad poziomem morza, bowiem Černá hora ma szczyt na wysokości 1299 m.n.p.m. Klimat jest tam tak zimny, wilgotny i wietrzny, że drzewa liściaste na górze nie dają już rady. To świerkom nie przeszkadza – wręcz odwrotnie, lubią góry. Tylko ludzie sadzili świerki na nizinach i pogórzach, ponieważ szybko rosną, a z ich prostych pni można zrobić sporo desek i belek. Na nizinach świerkom jest jednak gorąco a dlatego, że mają płytkie korzenie, na głębokich glebach mają zły dostęp do wód gruntowych. Są zatem spragnione, osłabione i nie obronią się nawet przed małym kornikiem drukarzem.

Szczyt wieży wzniesie Cię ponad otaczający las. Krajobraz otworzy się a małe drogowskazy pokażą, co przy pięknej pogodzie można zobaczyć, z uwzględnieniem ważnych miejsc w szerokiej okolicy. Nie oczekuj okrągłego panoramicznego widoku na Hradec Králové i Śnieżkę. Wieżę ma Cięoprowadzić Cię po lesie w pionie i poziomie – od korzeni aż ponad korony drzew. Udaje się jej to doskonale. Jeśli chcesz się rozkoszować widokiem na Śnieżkę i Hradec, proponujemy wycieczkę kolejką na Černą horę. Na jej szczycie znajduje się wieża widokowa Panorama, z której można zobaczyć region, ale nie można zobaczyć lasu. Ścieżka prowadzi was przez las i to jest jej cel.

Zjeżdżalnia

Rura o średnicy jednego metra ma długość 80 metrów. Pierwotnie miała być przeznaczona tylko dla dzieci, ale chętnie korzystają z niej wszyscy turyści, często nawet emeryci. Przy pięknej pogodzie zjazd trwa 11 sekund, przy brzydkiej pogodzie po wewnętrznej stronie zjeżdżalni wytrąca się woda, zjazd trwałby zaledwie 3 sekundy. Wtedy z pewnością pod zjeżdżalnią staliby dosłownie nieboszczycy wyrzeleni z rury na zewnątrz, dlatego administrator podczas mokrej pogody nie wpuszcza ludzi na zjeżdżalnię z powodów bezpieczeństwa. Pierwsza Ścieżka w koronach drzew w Neuschönau nie ma zjeżdżalni. Zjeżdżalnię miała dopiero Ścieżka na Lipnie, ponieważ czeskie normy bezpieczeństwa przeciwpożarowego wymagały, by wieża posiadała stalowe schody ewakuacyjne. Otoczenie schody ewakuacyjnych zjeżdżalnią nie stanowi już takiego problemu a atrakcja tym samym była już na świecie.

W zjeżdżalni zjeżdża się z prędkością około 30 km/godz. Gdyby środek był wilgotny, ryzyko dla życia stanowiłaby prędkość 80 km/godz.

Czy Ścieżka jest bezpieczna?

Tak. Spełnia wymogi wszystkich przepisów bezpieczeństwa, którym podlega. Poręcz ma wysokość 120 cm, posiada ewakuacyjne metalowe schody. W przypadku silnego oblodzenia (w ciągu pierwszych 5 lat stało się to tylko jeden raz na siostrzanej ścieżce na Lipnie), burzy (tylko na kilka godzin) i podczas silnego wiatru. Ścieżka podczas wiatru z pewnością nie spadnie, ale na nią mogłoby coś spaść. Wyobraź sobie, że świerki stojące najbliżej Ścieżki są przywiązane stalowymi linami do innych drzew, by podczas wichury nie wygięły się i nie uszkodziły Ścieżki. Można by je dla pewności wyciąć, ale byłaby to wielka szkoda, przecież to Ścieżka koronami drzew, a nie ścieżka nad polaną.

Dlaczego w Karkonoszach jest park narodowy

Karkonoska przyroda jest wyjątkowa. Tego, co zobaczysz w Karkonoszach, nie zobaczysz nigdzie lub dopiero za 1000 km.

Zarząd nad Karkonoskim Parkiem Narodowym dba o to, by tutejsza przyroda pozostała dla kolejnych pokoleń. Chroni szlachetne rośliny i zwierzęta, utrzymuje kwieciste łąki górskie, poprawia drogi, stawia ławeczki, ścieżki dydaktyczne, troszczy się o lasy, by były „piękny”, nadzoruje przestrzeganie przepisów w KRNP. Przygotowuje liczne programy dla publiki i szkół. Podczas programów jest w stanie doprowadzić stado jeleni aż do turystów, znaleźć bardzo rzadkiego ślimaka *Cochlodina dubiosa corcontica* lub zaoferować gencjanę.

Ścieżka w koronach drzew Karkonosze

Wydała Dyrekcja Karkonoskiego Parku narodowego
we współpracy ze Ścieżką w koronach drzew Karkonosze
w 2018 roku.

Tekst: Jitka Loganová, Michal Skalka

Ilustracje: Barbora Zachovalová

Fotografie: archiwum Ścieżki w koronach drzew Karkonosze,
Michal Skalka

© 2018 Správa Krkonošského národného parku,
Dobrovského 3, 543 01 Vrchlabí

Wsparte przez Deutsche Bundesstiftung Umwelt (DBU)
(Niemiecka federalna fundacja ochrony środowiska)

Wydrukowano na papierze z recyklingu.

ISBN 978-80-7535-077-0

112

SOS

150

HASIČI

155

LÉKAŘ

158

POLICIE

602 448 338 nebo **1210**

(+48) 985 nebo **601 100 300**

HORSKÁ SLUŽBA (CZ) / GOPR (PL)